

**Iosephi Vicecomitis Ambrosiani Collegii Doctoris
Observationes Ecclesiasticæ In quo [!] de Antiquis
Baptismi Ritibus, ac Cæremonijs agitur**

Visconti, Giuseppe

Parisii, 1618

Cap. 32. Susceptores marium mares, & fœminarum fœminas extitisse:
rurfus quando viri mulieres, & mulieres viros suscipere incœperint.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-64585](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-64585)

188 De Antiq. Bap. rit. ac Cær.
de persecut. Vandal. vbi Elpidiphorus, ep-
gius omnium scelerum artifex, posteaquam
baptismatis fonte susceptus est, ad hæretic-
rum castra confudit: quod argumento e-
grandiori ætate fuisse. Verba igitur Victor
hæc sunt: fuit quidam, Elpidiphorus nomine,
fuerat apud nos in Ecclesia Fausti baptizatus, qui
venerabilis Murita Diaconus de aliis fontis sus-
perat. Post vero, dum apostatareret, tante extin-
titatis aduersus Ecclesiam Dei, ut superiorum
executor persecutionis fuisse inventus.

Susceptores marium mares, & foeminarum fe-
mas extitisse; rursus quando viri mulieres, &
mulieres viros suscipere inciperint.

CAP. XXXII.

Cur viro mulierem, & contraria
mulieri viro, & mulierem mulieri susceptoris partes ei-
sū de fonte suscipere non lice-
ter.

Caeterū mares à foeminis, & foemina
maribus in baptismo suscipi, honestis causa, vetitum erat. Quare olim virum vi-
ro, & mulierem mulieri susceptoris partes ei-
hibuisse, reperies. De eo enim ita statuit As-
thor Constitution. Apostolicar. lib. 3. cap. 16.
Sacram super ipsos dicens, ac nominans invocatu-
nem Patris, & Filij, & spiritus sancti, baptizabili-
cos in aqua: ac virum suscipiat Diaconus, mulierem
Diaconissa, ut decorè traditio infrangibilis sigilli ad-
ministretur. Cui præceptioni cùm omnes, sicut
par erat, obtemperauerint: eiusmodi etiam
exemplis veterum monumenta abundant. E-
quibus illud hoc loco proponam, quod vita-

S. Sebastiani, ex antiquis manuscriptis codicibus excerpta, mihi suppeditat; in qua legimus, ex magna hominum multitudine, quam S. Polycarpus aquis lustralibus admouit, mares quidem a S. Sebastiano, fœminas vero à Beata S. Se-
trice, & Lucina de baptismi fonte susceptas balt. Ms.
fuisse: Igitur (verba vitæ sunt) omnes isti, simul
anima sexaginta quatuor, à sancto Polycarpo pres-
bytero baptizati, & à sancto Sebastiano suscepti sunt.
Fœminarum autem mares spiritales factæ sunt
Beatrix, & Lucina, cætera lectori ex ipsis scrip-
toribus eruenda relinquo; tūm ne exemplo-
rum similitudo fastidium pariat: tūm etiam Similitudo
qua frustra exemplorum fides queritur: ubi fastidium,
Conciliorum, & Patrum testimonia non de-
parit.
sunt. Nemo enim Synodus Nicænam perle-
gens, hac de re dubitat: cùm can. 22. scrip-
tum sit: *viri non teneant baptismos pueras, aut mu-*
lieres teneant masculos, sed potius mulieres teneant
pueras, & viri teneant masculos. Idem etiam
Ordinis Romani, & Vualfridi Strabonis ver-
ba declarant, cùm ille de die Sabb. S. tunc in-
quit, *accipite eum, & dicit: ego baptizo te in nomine*
Patri, & Filii, & spiritus sancti. & reddit eum
patrini, vel matrinis: hic vero de reb. Eccles.
cap. 26. *patrini, vel matrina adhibentur, suscep-*
turi parvulos de lauacro. Vocem enim patrinia
mares, matrine autem ad fœminas referri o-
portere, crediderim. Sed ea erat eius tempo-
ris conditio: cùm adulorum baptismus fre-
quens erat: ac nudi sancto lauacro admoue-
bantur. Quibus antiquatis, liberum fuit ma-
ti fœminam, & fœminæ suscipere. Quemad-

190 De Antiq. Bapt. rit. ac Car.
modum ex Concilio Moguntino colligit
cap. 10. apud Grat. decret. part. 2. cedula;
quæst. 1. cap. 5. cùm dicitur: de eo, quod interro-
sti, si aliquis filiolam suam in uxorem duxit, &
eo, quicunq; commatrem spirituali concubuit, & in
eius eum de fonte suscepit, hæc causa, ut dissidere
coniugij fieret, si postea in tali copulatione per-
manentere: de talibus sic respondendum est. Si filio-
lam, vel commatrem suam aliquis in coniugium di-
xerit; separandos esse, indicamus, & graui pænitentia
pœnitendos. Si autem coniuges legitimi, unus &
ambo, ex industria fecerint, ut filium suum defini-
suscepterent: si innupti permanere voluerint, lèna
est: si autem, grauis pænitentia insidiatori ini-
garur, & simul maneant: & si prævaricator coniugij superiuxerit, acerrima pænitentia multetur
& sine spe coniugij maneat: & Nicolao Papa Epi-
scop. ad Salonian. Episcop. nosse desideras, ut
mulier, que viri filium, ex alia fœmina genitus
de sacro fonte leuauerit, postmodum possit cum eadem
viro copulari. Quos ideo iungi posse, decernimus
quia secundum sacros canones, nisi amborum confe-
ssu, nullius religionis obtentu debet coniuge dimittere
coniugem. Vbi tam Nicolaus, quām Conci-
lii Patres matrem à fœmina suscipi posse, viden-
tur indicare: cùm frustra ambæ quæstiones
propositæ essent, quas ad usum reuocari non
posse intelligebant. Eius verò generis plura ei
veteribus Concilijs argumenta afferri possumunt
sed illud apertissimum est, quod apud Syno-
dum in Trullo legimus, grauissimis pœnis in
eos animaduerti, qui cum suis susceptricibus,
viro postea orbatis, connubij fœdere copulan-

etur scriptum est enim can. 53. quoniam spiritualis
necessitudo, seu affinitas, corporum coniunctione ma-
iore est, in nonnullis autem locis cognouimus quosdam,
qui ex sancto, & salutari baptisme infantes sus-
cipiunt, postea quoque cum maribus eorum viduis
matrimonium contrahere, statuimus, ut imposturum
nihil fiat eiusmodi. Ad quem locum Zonaras
ex Antonij Salmatiae, viri doctissimi, interpre-
tatione sic inquit: qui commatres olim suas viro
posterioribus in matrimonio societatem accepere, ab
illarum commercio, eo quod contra leges iustum est,
fædere dissoluto sciungi, utrumque vero coniugem
paenitentiarum teneri, canon decernit. Si vero
susceptricis, & eius, qui susceptus est, coniugia
a Synodi Patribus sublata sunt: quis non infe-
rat, matres a fœminis suscipi licuisse? Verum
ad huius rei confirmationem addi potest Albini
Flacci authoritas, quæ lib. de Diuin. Offic.
cap. 19. de Sabb. sanc. Pasch. habetur. nam,
cum doceret, a quibus Dominicam oratio-
nem, & fidei Christianæ rudimenta recitari o-
porteat: maris a fœmina suscepti meminit his
verbis: tunc, qui possunt, reddunt orationem Do-
minicam, & Symbolum, siue patrini pro ipsis, atque
matris eorum, qui ipsis suscepturi sunt.

Quibus vetitum, licitumque fuerit, de baptismi
fonte suscipere.

CAP. XXXIII.

A Mplus scire oportet, non cuius hominū
generi sanctæ huius tutelæ administra-